

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/73/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117226526
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5117226526.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobcu O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. P. XXX, XXX XX, proti žalovanému Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 27Csp/184/2017-117 zo dňa 18. júla 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1) Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

2) Vykonaným dokazovaním mal preukázať, že žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník uzavreli dňa 05.09.2013 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, pričom zmluva bola uzavretá podľa § 497 Obchodného zákonníka ako zmluva o úvere s tým, že je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. Dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že žalobca ako spotrebiteľ musel uzavrieť zmluvu o poisťovní ako doplnkovú službu za tým účelom, aby získal spotrebiteľský úver alebo ho získal za ponúkaných podmienok a len v tomto prípade by náklady na doplnkovú službu, teda poisťovné, sa započítavali do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. a zároveň by táto suma mala vplyv aj na výpočet celkovej čiastky podľa § 2 písm. h) a výpočet RPMN podľa § 2 písm. i) cit. zákona, kde pri oboch náležitostiach sa vychádza aj z celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Poukázal pri tom na bod 8 zmluvy, listinu - štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a žiadosť o flexipôžičku. Vzhľadom na to, že teda zmluva obsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, tak z týchto dôvodov nie je splnená podmienka ust. § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. kedy možno konštatovať, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Nestotožnil sa ani s tvrdením žalobcu, že v zmluve absentuje aj náležitosť podľa § 9 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., a to výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čo by malo tiež za následok v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. že úver je bezúročný a bez poplatkov. Poukázal pri tom na uznesenie NS SR 3 Cdo/146/2017, kde sa súd zaoberal výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. a konštatuje, že podľa tohto ust. sa nevyžaduje, aby v zmluve o úvere bolo presné vymedzenie vnútornej skladby jdt. splátok, t. z. určenie, aká časť splátky je použitá na istinu, aká na útoky a aká časť na poplatky. Splátka tak, ako je uvedená v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru, a to mesačná anuitná splátka vrátane poisťovného 27,44

eur, z toho mesačná splátka poistného 2,22 eur spĺňa podmienky § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. a tak ani z týchto dôvodov neboli splnené podmienky na vyslovenie záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. 255 ods. 1 CSP.

3) Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby súd napadnuté rozhodnutie zrušil a určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička reg. č. 007000811280813 zo dňa 05.09.2013 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov. Poukázal na čl. 2 ods. 2 CSP definujúce právnu istotu. V súvislosti s údajom podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. a Klára Biróová žalovaný poukázal na účinok smernice. Dôležitý je výklad uvedeného rozsudku Súdneho dvora a smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že Súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy a len vo vzťahu k istine. Prejednávaná vec sa však netýka amortizačnej tabuľky, ale špecifikácie splátok úveru podľa jdt. zložiek, čo je v konečnom hľadisku relevantné aj na účely transparentnosti vstupných údajov pre výpočet RPMN. Tak presné ustanovenia akým je ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne plátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí pod písm. k), a preto nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase uzavretia zmluvy o úvere platný a účinný (a aj stále je). Je teda jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termíny splátok. V danom prípade zmluva o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu obsahuje len výšku, počet a termíny anuitnej splátky. Žalobca v odvolaní poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Žiline ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/61/2015 z 28.06.2016 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/155/2011 z 21.12.2011.

4) Žalovaný k odvolaniu žalobcu uviedol, že pokiaľ žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.10.2018, sp. zn. 5Co/247/2018, tak proti nemu žalovaný podal ústavnú sťažnosť a dovolanie na Najvyšší súd SR. Má za to, že z ust. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere osobitne informáciu o tom, aká suma z každej splátky úveru sa započítava na istinu, úroky a poplatky. Nič také nevyplýva ani z dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu, rovnako tak ani smernica Európskeho parlamentu a rady 2008/48/Es o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice rady 87/102/EHS, prijatá dňa 23.04.2008 nevyžaduje rozdelenie splátok na istinu, úroky a poplatky. Správnosť žalovaného názoru potvrdzuje aj Stanovisko Odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS a viaceré rozhodnutia krajských súdov a najvyššieho súdu SR - najmä rozhodnutie sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

5) Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, §380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6) Pokiaľ išlo o meritum veci a skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

7) Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným má povahu spotrebiteľskej zmluvy s tým, že právny vzťah účastníkov zmluvy sa spravuje zákonom č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musí spĺňať zákonom predpísané náležitosti uvedené v ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré regulujú formálnu aj obsahovú stránku zmluvy a vzhľadom na zvýšený záujem na ochrane spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, je nedodržanie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere sankcionované ust. § 11 zákona č.129/2010 Z. z.

8) Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. (účinného v čase uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka, musí

obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

9) Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

10) Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť; jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je síce nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia, avšak v prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom.

11) Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne vyjadreného v dôvodovej správe k zákonu č. 129/2010 Z. z. bolo prebrať do právneho poriadku Slovenskej republiky Smernicu 2008/48/ES. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h), písm. i) Smernice 2008/48/ES zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadné poradia, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru pre účely splatenia a v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Z obsahu dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. nemožno vyvodiť, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici 2008/48/ES, pričom účel zákona vyjadrený v dôvodovej správe vo vzťahu k § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES.

12) Vychádzajúc z účelu a zmyslu ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. odvolací súd dospel k záveru, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky, nakoľko pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne interpretovať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

13) Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyššie uvedené interpretačné prístupy a právne závery sa vzťahujú na právny stav v čase, ktorý bol rozhodujúci pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia, pričom zákonom č. 279/2017 Z. z. zo dňa 12. 10. 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (medziiným) ust. § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 01. mája 2018 slová "a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" nahrádzajú slovami "frekvenciu splátok a", čím sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) prekenuť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom, ktorý síce nemôže nahradiť absenciu výslovného znenia zákona avšak vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatniac výkladové metódy ním uznané, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou (rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/04 zo dňa 04. 07. 2006, rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-456/98, zo dňa 13. 07. 2000, uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 11. 10. 2016, sp. zn. III. ÚS 666/2016).

14) Z uvedeného preto vyplýva, že v zmluvách dojednaných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis

splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky) a pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy "výška", alebo "počet" či "termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov", je nutné a možné za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Eurokonformná interpretácia ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje teda dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky, nakoľko účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej - ktorej anuitnej splátke (ktorej výška je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby, čo napokon vyplýva aj z ust. § 9 ods. 3, 5 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorých túto informáciu môže získať kedykoľvek v priebehu trvania zmluvy, bezplatne.

15) Zvolená eurokonformná interpretácia ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v plnej miere korešponduje s aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017) ako najvyššej súdnej authority, ktorá plní nezastupiteľnú funkciu pri usmerňovaní (regulovaní) aplikačnej praxe súdov a odstraňovaní rôzneho výkladu zákonných ustanovení (a je aj v súlade s čl. 2 ods. 2 CSP).

16) Na základe uvedeného sa krajský súd stotožnil s napadnutým rozhodnutím, pokiaľ súd vyhodnotil, že splátka tak, ako je uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru spĺňa podmienky ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., a preto nebol daný dôvod na určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

17) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaný mal v odvolacom konaní úspech, a preto má nárok na náhradu trov tohto konania.

18) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).